

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamatételek a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: VOGLER JÓZSEF.
Kiadó-tulajdonosok:
VOGLER JÓZSEF és GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények
egyelőre szintén a lap kiadóhivatalához intézendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitosa egyszéri hirdetésnél 10 kr
többbszéri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitosora 25 kr.

A Mura.

Évszázadok előtt a hozzánk betekintő magasabb stájer alpok is örök hóval voltak borítva és így nem lehetett ott sem növény, sem állat, annál kevésbé embert találni. Nem volt ott más: halál és dermetség. Valószínű, hogy ott, hol ma a Mura a salzburgi, felső és közép-stájer hegysorosokat és regényes völgyeket futja át, csak időközönként folyt víz a jég alatt vagy fölötte. Mig végre a még most sem teljesen kimagyarozott időviszonyok lassan avagy rögtön változtak, jobban mondva midőn a meleg légáramlat s a nap heve az örökös jég olvadását idézte elő: a szomszédos völgyekben és lapályokon eleven és borzadalmas élet lehetett. A rakoncátlan hullámok nemcsak a jégáram által elhordzott finom köpört, hanem a jég hátán a hegyaljába hordott s elötvolt kőzeteket is magukkal sodorták.

Amidőn az áram e kőzetekkel a lapályos vidékre ért, ahol vad folyása enyhült, e kőveket hol több, hol kevesebb mennyiségben, gömbölyűre csiszolt alakban lerakta, ami a meghordott rétegből tisztán kivehető.

A legnagyobb jégtömegek eltűnése után a hegyekben is szerves élet támadt.

Képzelnék magunkat a stájer havasok közé, amidőn még hegyet völgyet sűrű őserdő fedett. — A levegő köddel terhelve és — mivel a melegítő nap sugarak az erdő sűrűjébe nem hatolhattak — nagyon hűvös volt. A temérdek hőmennyiség hónapokig, sőt a magasabb helyeken évekig is heverhetett, míg azt egy melegebb légáram felolvasztotta.

Ekkor ismét óriási vízmennyiség jöhetett a völgyek és lapályra, még pedig oly tömegben, hogy vidékünkön az egész Mura-lapályt a szemközti elvonuló emelkedésekig előzönlötte, murva és kőzetekkel borítva el mindent.

Hogy mily mértékben és meddig tartott ez, ki nem puhatótható. Az erdő lassankénti ritkulásával (tán akkor, midőn a tenger ott enyészett el, ahol ma a Sahara sivatag terül el), a hirtelen betörő meleg déli szelek és esők már nem találtak oly hőmennyiséget, mint azelőtt, a vízőnlések csökkentek s lassan-lassan vidékünk is benépesedett.

Mivel azonban ezen lerakódások csak laza tömeget képeztek, a folyó medre sem volt állandó és sokkal gyakrabban s nagyobb méretekben változtatta medrét, mint azt mai nap teszi.

Ezen futólag tett visszapiantás után mi muramentiek szoros értelemben véve stájerföldön vagyunk, mert majdnem minden kőzet, melyet a Mura-völgyben lelünk, stájer származást árul el.

A mi szántóföldünk és alatta a még sokkal mélyebben fekvő murvát és az azaltal levő, a jégáram által agyaggá gyurt kőzetet, sőt még az aranyosok által nyert aranyat is hozta és hozza még mindig a Mura.

Szomszédos hegyeink lemosása ezzel szemben nagyon csekély s többnyire agyagos kinezést.

Daczára hogy ezen lerakódások óta már nagy idő mult el, a lerakott földtömeg még mindig nem oly erős és ellenállhatlan, hogy a Mura sebes folyásával daczolhatna. — Ez vidékünkön sokkal inkább észlelhető, mint a stájer határon. És mégis Stájerországban már rég dolgoznak a Mura medrének szabályozásán, holott nálunk még csak a mult évben kezdtek szerényen és csakhamar be is szüntették a munkálatokat.

Jelenleg 100 munkás kéz dolgozik ott, ahol a Mura határunkat érinti, hogy azt új medrébe szorítsa. E munka stájer mérnökök által vezetettve oly medret nyit a Murának, hogy irányát nálunk — ha a hatóság e veszélynél idején elejét nem veszi — esetleg arra fogja venni, hol ezérvényes ágya fekkdt és hol ma virágzó helységek állanak.

Mi kötelességünknek tartjuk az illelkes hatóságok ezen veszélyre figyelmeztetni, hogy szakértők (de nem csak egy) küldessenek ki a tényálladék megállapítása- és a tavali munkálatok szigorú felülvizsgálása végett.

Órúlni fogunk, ha felszólalásunk aaptalan, mely esetben készségesen beismertjük tévedésünket; de ha a valódi veszély beállna mielőtt az intézkedés megtörtént volna, akkor feleljen és lakoljon is érte a bűnös.

Múra.

Pred mnogimi stzton letmi od nász vidévi visisi stájerszki Al-pesbregovje szo túdi sz-vekevecsnim sznegom bili pokriti i tak je tam ne bilo mocose nájditi niti tráve, ne sztvári, sztem menyé csloveka. Ne je bilo tam drúgo: szmert i obdrévénoszt. Grúdsno, da tam, gde dnesz Múra szalzburgove, szgorni i szredno stájerszke brezsne teszkoe i prélépe i doline obtecsé, szamo tak pa csaszí je tekla voda pod lédom, ali ober nyega. Dokesz szo sze obszlednyim, eszé zďaj ne vő zgrántani vremení hodi pomali, ali na ednok obrnoli, bole re-kócs. gda je topla vremené i szucsna toplocsa zekivecsen léd gorszála: je vu szoszednih delinaj i po ravniczaj szívo i sztráhovitno szívenye moglo biti. Bisztra voda je ne szamo sz-lédom dol zvoscseni fini kameni peszek, nego po lédovnom herbiti iz pod bregé nős-zécsé i napre rivájócsé pecsine túdi sz-szebom meszla.

Té pecsine, gda szo na ravniczo prisle, gde je pomenykalo vodé teesáj, je voda kak vu na okroglo zvoscsenaj szpodobaj nyé dol na devala, gde vecs, gde menyé stero iz nanoszécsé zemleno gibe je csiszto viditi.

Gda szo nájkvési lédi, preminoli je na tej bregáj túdi organicsno szívenye nasztanolo.

Képzemejmo sze med stájerszke snezsničke, gda je eszé bregé-doline goszti presztáriszki log pokrivao. Zrak je sz-meglov bio napunyen i za volo ka szo topli szucsni tráki vu logovo gosztszo ne mogli pridi, — je trno hladno bilo. Pre mnogi szneg je vecs meszečov czelo navisihí meszaj vecs let lezsao, dokesz ga je edno toplése vremené gorszálilo.

Teda je pá prevecs vodé moglo pridi na doline i ravnicze, eszé pa telko, ka po nasoj krajini czelo mürszko ravniczo polejala ino jo sz-murvov (zemla) i sz-kaményom naszípala.

Ka vu káksjoj meri i kak dugo je to trpelo, je ne mocose vő zracúnati. Sz-retkocsov logóv (vendar te, gda je morje tam preisló, gde dnesz Szahara púsztina sze rászírjáva) náglo pridocsi topli juzsni vótri i desdjevi szo zse ne naisli telko sznegá, kak pervle; vodé tecsénye je pomenyávolo i pomalem sze nasa krajina sz-naródom napúnila.

Ár je pa to dol naszedjávanye szamo lehki grúnt napravilo, posztela tekocsih vodín je túdi ne bila sztálna i szí doszta vecskrát i sz-veksov merov íszkala szvoje meszto, kak dnesz.

Po etim hitro vcsinyenim nezájglédóm poleg toga premislenya mi kre Múra sztaunávajocsi szmo na stájerszkoj zemli, ár szkoro vszákí kamen, steroza vu mürszkoj dolini nájdemo iz stájerszko szvoje zhánjanye kázse.

Naso orátjozemlo, dele doli eszé nize lezsécsó murvo — i pod nyov sz-lédom na iloviczo nameseno kaménye, czelo eszé zláto, stero zláto poréjocsi doblávajo, je túdi Múra prinészla i eszé zďaj szpljóm noszi. Tejh bregov dolpránye je proti tomi jáko maiczko, i z-veksim ilovicznoga videnya. Csi rávno, ka od toga vremená, ka sze dol naszelo, je zse doszta vremená minolo, dol naszedési zemlékűp je eszé szploj ne tak mocsen i proti ne sztojécsi, ka bi sze proti bisztre Múra tecsényé posztavo. To je na nasoj krajini doszta bole vpmazet-zi, kak na stájerszkom határi. — I itak v-stájerszkom orszáje zse zdávno delajo za reguleranye Múra, prinasz szo pa komaj v-preminocsem leti zacsnoli szkerblivo, i li hitro pá gorsztavíli delo.

Vu zdájsnem 100 delavníkov rok dela tam, gde Múra nas határ tíka, da naj bi nyo v-novo posztelo szpravili.

Eto delo stájerszki inzsineri (merníki) szpélávájavo tákso zibeo odpréjo Múra, ka szvoje meszto — csi poglavársztoj toj nevarnoszti prlé zacseték nevzeme — more biti v-tiszti kraj zeme, gde je pred jezerni letmi nyéna poszteo bila i gde dnesz lepe vesznicze szvoje.

Mi za szvoje duzsoszti derzsimo na to dosztájocso poglavárszto na eto pogibelnoszt szilno opomínati, da to delo vucseni (de ne szamo eden) sze náj poslejo vő, ka bodo to vidli i lánzsko delo szigurno poglédnoli.

Veszélíli homo sze, csi je nasa tozszba ne isztínszka, vu steroj prítiki szmo k-rédi szpzeviditi szvoje znorenye, nego csi bi sze isztínszka pogibelnoszt zgdófla prvle kak bi kaj vcsinili, te naj odgóvárja i naj trpi za to túdi tisztí krivecz.

A nevelés akadályai és azok elhárítása.

(Folytatás.)

A nevelés akadályai negyedszer népközlési törvényeinknek a tanulólétszámáról szóló §§-ai ellentmondásában, valamint ezen törvények megtartása, illetőleg végrehajtása tapasztalható visszafelé, hogy ne mondjam közönyszégek találhatók fel. — A népoktatási törvény egyik §-ában kimondatik, hogy az évi szorgalomtól városban 10, faluhelyeken pedig, — tekintettel a mezei munkákra — legalább 8 hónapból álljon; ezzel ellentétben egy másik §-ban még megengedik, hogy a 10 éven felüli gyermekek tapasztalással és őszszel az iskolába járás alól felmenthetők, minek folytatás az ilyen gyermekek az egész tanévnek — beszámítva a különböző törvényes szünetnapok — alig egy harmadrészt töltik az iskolában.

Es mernt mindennek dacára a vizsgán tanítókat és tanítványokat „remekelni kell”, — csodálható-e, ha ilyen iskolában a nevelés-oktatás csak felület. De ezen tavaszi és őszi, vagyis jobban mondva a hőleeséget tartó főnemes kimaradásoknál felül mennyi még az általánossá lett mindennapi mulasztás! Ezeket habár a tanító pontosan kimutalja és is habár azok igazolhatóságát semmi sem igazolja, — azért mégis igazolhatatlan csak azért, mert különben a törvény szigorának alkalmazása az előjárásúnak sok kellemtelenség okozza.

Nem folytatom tovább a nevelés akadályainak elősorolását, mert hiszem, hogy az eddig elmondottak is sajnos igazolják, hogy az ilyen és ezekhez hasonló körülmények mennyire kétségessé teszik, sokszor teljesen meggátolják a nevelés előhaladását.

Hogy, nézetem szerint, hogyan lehetne az említett bajokat kevesebbitani, vagy talán azokat meg is szüntetni, — megkísérlem kimutatni a következőkben:

Arra nézve, hogy a nevelés akadályait elhárítsuk, a család és iskola nevelési működésének összhangba hozatala volna az első és legszükségesebb teendő; de a család- és iskolának ezen összhangba hozatala amily könnyen kimondható, ép oly nehezen valószínű meg és pedig azért, mert éppen ez összhang elérése utáni fáradozásunk körül találkoznak a legtöbb elvétel, részvétlenség- és közönyszéggel, de még tekintik főmunkáztatásával is.

Tudva van, hogy minél alóbb fókán áll valaki a tarsadalmi létrájának, annál nagyobb az általa alkotott család és az iskola nevelése között az eltérés. Ezeket kell tehát első sorban megnyerni a helyes nevelésnek. A tanító odadó ügyzetellett tegye magát érintkezésbe a község minden rendi- és rangú polgárával és kitarással, de leginkább tapintattal hasson oda, hogy a szülők az iskola tanácsait ne csak elfogadják, de adott alkalommal azt ki is kérjék.

A család és iskola nevelése között lévő eltérések nagyban gátolják a valódi haladást, de nem kevésbé gátolják azt a nép szegénysége és sok esetben csökönös tudatlansága, melynek fogva nem akarja belátni a rendszeres iskolázatás szükségességét.

Ha boldognak érzi magát azon ember, ki egy embertársának megélhetését biztosítja, — annál leverőbb egy másikra nézve azon tudat, hogy saját hibája nélkül máskor könyörületre van utalva; pedig Isten a megmondhatója! Hogy amily könnyen vannak a boldogított, annál többen vannak a könyörületre szorultak.

Azoktól, kik családjuk számára a mindennapi kenyeret is alig tudják megszerezni, nem várhatjuk meg hogy gyermekeiket saját erejükből a téli hideg időkben szükséges meleg ruhazattal ellássák úgy, hogy rendszeresen iskolába járassanak. Itt csak a könyörület és jótétemény segít. Óladdással mily könnyen lehetne allítani ha nem is minden körülményben, de legalább kisebb kerületekben „rongyos-egyletet”, ha az ügybuzgóság és a szeretet nem hiányoznak. Már pedig szeretet és jótétemény oly mértékben emelik az emberiséget mint az észak csodanövényei. Alakítsunk tehát minél több „rongyos-egyletet”, amint ez már több helyen létre is jött s a keserűség és nyomor enyhítése alkalmasnak bizonyult, mert az nem csak a nyomor könnyeit törli le, de az iskolázatásnak is egyik fontos elősegítője.

Nem tagadjuk, hogy a népből nagyon sokan nem ismerik el az iskola fontosságát, de leginkább a mai kényszer iskolázattal szem bírnak megbarátkozni; de hogy ez megszűnjön, részben a tanítótól is függ. Ha a tanító szeretettel, szívellyességgel és tapintatos eljárással megkedvelte a gyermekekkel az iskolát, szintem eljárat, mert ha egyszer a gyermek az iskolát megkedvelte, a gyermekből lett családapa sem fog attól degenkedni.

Hátra volna még egyet-mást felhoznom népközlési törvényeink némely ellentmondásairól és a törvény szigorú végrehajtásáról, de erre ill-tékének nem érzem magamat, azt azok bölcs belátására bízom, kik arra állnak és hivataluknál fogva hivata vannak. Y.

Vasvármegye tűzrendészeti szabályrendelet tervezete.

(Folytatás.)

A községi tűzvédelem szervezése.

49. §. Tűzjel adása esetén az összes tűztorók felszereléseiket lehetőleg magukhoz véve — gyorsan a tűz színhelyére vonulnak, ha a működés a jelenlévő legmagasabb rangú tiszt utasítása szerint azonnal megkezdik. A szerházhoz közel lakók itt csoportosulnak s a szerházzal vonulnak a tűz színhelyére. A szerház közelében lakó foglalkoztatók a tűztorók-szerkezetek a szállításiára jelentendők ki.

50. §. A tűzszolgálat alól való igazolatlán elmaradás elkésés vagy rendbontás 2 frttól 50 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

51. §. Tűzvédelem esetén a fogatoktól bíró községi birókok kötelesek fogatikkal, vízszállító edényekkel minden f-hivás bevarása nélkül a tűzjelre a tűz színhelyére sietni, s a vizet mindaddig szállítani, míg a szállítást a parancsnokság be nem szünteti. E köteleesség teljesítését alapos ok nélkül megtagadók 2 frttól 50 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

52. §. A tűzvédelem esetleg rendkívüli szolgálatot is teljesít. Ez lehet tűzszolgálat, néptömeg közt való rendtartás, árvíz vagy egyéb veszedelennel való segélynyújtás.

53. §. A községi tűzvédelem tartozik a szomszédos községeknek is tűzvédelem esetén segélynyújtást küldeni 7 kilométer távolságon belül. A községi előjárású ilyen esetben megfelelő számú fogatot is kirendelni tartozik. Ezen rendelkezés megsejtülők a 49. § szerint büntetendők.

54. §. Rendkívüli szolgálat teljesítésénél szintén a fenebbi kötelezettségek mervadók.

55. §. Ezenkint egyenkint vizsgakörletet is tartható, melyen a kintutak, érdemjelek és jutalmak, valamint a kiutalt segélypénzek is kiosztanak. A vizsgakörlet azonban az évi nagygyűlés alkalmával is beosztandó.

56. §. A mennyiben a tűzvédelem alap bevetelére a szükséges kiadásokra elégtelenek volnának, a hiány községi potádó utján fedezendő.

57. §. A tűzvédelem alap bevetelére és kiadásairól az előjárású által pontos jegyzék vezetendő, melybe a járási tűztorók is bármikor betekinthez. E jegyzék alapján év végén rendes számadás készítetik, mely egy példányban a vármegye közönségéhez a járási tűztorók ellenjegyzése mellett a községi számadással együtt és a tűztorók szövetséghez is megküldetik.

Vucsenoszi zádive, i oni odrinyávanye.

(Nadalivanye.)

Obstertim zádive vucsenoszi solszki törvényov v-soulo hodjenja duznoszi §§-pronti gusevnyem telkijesi oni törvényov oberzszánya ali sz dopernásnyji kak sze lekho viditi dá vü prouti sztaneyni sze nájde solszki törvényov vü ednom §-i je vü povejdano, ka czeljoza leta vü soulo hodozeye vremen včasaj 10, po vszczizaj za vnuoga zúvnesnyega dela 8 mejszczeye more bitü, — prouti touti vü ednom drúgom §-i sze dónok dopúszü, ka ona deca, stera je zse od 10 lejt vze sztara, taksoj decci sze dopúszü, ka na szprotolteje i vszczizaj sze gor oszlobodijo, pouleg etoja táksa deca czeljoza solszkoga leta notri zraescuavü si szlobodne tui komaj eden tretyi tao szpuntu vü souli. I gda, dónok more te vucstel i vucsenik na exameni maizstertuk napraviti, jeli je esüda vrejdu, esi vü taksoj souli vesenyé i vucsenoszi szamo potreboesa. Ali oni szprotolcsenyi i jeszczeni ali bogse vüpovedano dokces szneg doli ne szpádne, kolko je esce zamúdznoszi dnúvov! Ono zamúdznye dnúve esi bár te vucstel vü pokázse, dónok sze gor vczemoj ar naesi törvényov moues bi tam naprehodcsüm doszta nepripravnoga dela doperneszla.

Nebom nadalivno nadale vucsenoszi zádiv naprej rácsunati, ár vremen, ka tá dá szüga maó vü povejdano zszosztajno szpovedcsiojü, ka etaksa i k-nyim priszpodobna dela na kelko sztroski napunyene esünijo, na hipe czeljo prckratijo vesenyá naprejczeljoje.

Pouleg mojeja mislejnja kak bi mogoucsno bilon te imenüvane falinge pomónsati, ali lekho prapraviti, — zacsnem vü pokázati vü eti:

Na tou gledoncs, ka naj vucsenoszi zádive odrinóme familie i solszkoga vesenyá delavnoszi vküp prikapesenyé bi bilon te pervo i najbole potrebov d-ilo, — ali familie i soule eto vküp prikapesenyé kak sze nalezi vü povej. rávno sze tak szmetno osztozcsese napravü, naime zato, ar to vküp prikapesenyé ali vküp glaszene nadotji moreno z-trúdom hodi, i naj vze szodü, te naj djemanyü ali esese naszga djány na opacsno preoberrávanye.

Znamo je, ka esizto na tou naj m-úsoj solszki sztoji na túvarisávanye, tem véksa je ponyem posztávüna familia i med solszkim vesenyom te razloesek. Te vucstel z-lübezni szkászávanye naj sztopui vü obsuni budoncsi vszega sztran budoncsi pürgäre i szterplivosztoj i z-dobrim znyanom sztoji ta, ka ti sztariske solszke tanácsa nej szamo ka gor vczemoj, nego pri prilicsnom vremen túdi opozsijo.

Med familiov i med solszkim vesenyom doszta zádive jeszte, stera gátijo te isztinszko naprej djemanyü, ali rávno túdi gáti tou, túdi lüsztva sziro-masztvo i v-doszte mesztaj ta vckjerna neznanost, pouleg steroza nicsse ne prevüdi to rédno solszko pohodj-nyé potreboesa.

Çsi za blázszonoga prestüna szebé on eslovek, ki je szvojeja blázsznyega zszek zagvúsaó, tem bole paporjen na ednoga drúgoga ona znanost, ka brez sztojov falinge drúgom na pamoues zavezonyü bio potreboesem. Goszpudin Boug zna szamo tou, ka kak malo jü jeszte, ki szo na potreboesno primárjn.

Od oni, ki na szvoje familie sztran te vszakdenényi krüh komaj znojó szpraviti, nemore esakati, ka szvoje deszico szvoje moucsi na to zimszko mrdlo vremen z-potrelüvájoucsüm toplim granitom obleszajo tak, ka naj lekho vü soulo hodi. Eüi szamo ta szmoulesni i dobrouta lekho pomore. Senkanyem kak bi lekho bilon gorposztavüti, esi bár nej vü vszkoj obsuni, ali dónok vü ménsi krajinj „czotavo drústvo“ esi bi jedrnost i lübezni nej fallü. Lübezni i dobrovolnost rávno vü taksem mertüki podgávajo to eslovesanzstvo, hiki te pameti esüda dela.

Posztavmo tak kak naj prevü „czotavo drústva“ kak szo zéksa vü vesse mesztaj gor posztávüna i britkoszti i nevoule vózmúdzavsi za pripravno szpovedcseno, ár ton ne zbrise szamo britkoszti szkúze, nego je túdi edno znamenito naprej pomóganye soule túdi.

Nemoreno tajiti, ka z-lüszta vnuogi ne poznaio souli znamenitoszt, ali naj bole vezdásznyega czajta szilnosztos sze nemore z-barásztávüti, ali naj to honyá sztala od vucstelü túdi vszi. Çsi te vucstel z-lübeznosztov dá szpoznati z-decov ta soulo, tak miszljm je szvoj ezio zadoubó, ár esi je zse ednouk to dejte soulo potübiló, etoga deteta budoncsi ocsa túde nede od nyé merzli gratüvao.

Doszta ves bi meni esce naprej terbelo prineszti od solszki törvényov zd-rcsávanye ali k-tomü szam nej pripraven, tou na one moudre uiham, ki szo na tou pouleg szvojeja sztalisa i eseszüi pozváni. Y.

Vasvármegye ogyénogóra réda szabályrendelet naminyávanye.

(Nadalivanye.)

Gnojnszka ogyénogóra-braviteliszta szprávciese.

49. §. Gda ogyén vü pride i tou se zglászi, je eden vszaki dussen szvoje sker kszébi vztü, hitro sze na ogyén meszto popacsati, gda na toza naj vissejnyega zapovednika delo more zacsnoti. Ki szo pouleg ene hitze, gde je sker, oni sze tam vü csuporo morejo szpraviti, i szvojev skerjev sze tá pasztojo k-tomü ogyeni, i ki szo pouleg na zapoved sker morejo tá szpraviti.

50. §. Gda ogyén jeszte, eden ali te drúgi tam szvoje duznoszt brez zroka zamüdi, taksi sze od 2 frt do 50 frt kastiga.

51. §. Gda ogyén jeszte, ki májo czúge, szo duszui naprésti brez vsze zapovedü i vodo ta pelati kak naj hitrej gde gori, i tessaz vodo vozüti do dokcs zapovednik gor henyati ne dá, ki tou duznoszt brez zroka zamüdi, od 2 frt do 50 frt kastige dobi.

52. §. Te túzvédelem zúvna réda szülszsbena dela opravüti má. Tou je lekho káke paradisko, mad lidni réd gor derzsanye pri povodüni ali v-kaksem drúgom neszcsemom delü pomoues dánye.

53. §. Veski túzvédelem je duzsen, esi vü szomszidnoj vési ogyén jeszte, esi nej dale 7 kilométer pomoues túdi posztati. Veski naprehodcsüi vü v-taksem czajti túdi duszui czúge vü posztavüti na pomoues, ki tou nedo bougü, 49. paragrafusü naprej dánom do kastigani.

54. §. Brez réda v-szúlszsbénü opravü túdi te duznoszti gor sztojü.

55. §. vszako leta sze ednouk lejpa müjstra túdi oderszi, gde sze hvále, hvále vrejnde znamejnja, senki, telkijesi pomoues vü ztalajo. Táksa lejpa müjstra v-to lejtsanyü velko müjstra túdi notri sztopui.

56. §. Na kolko je túzvédelem notrijemanye nej zadoszta k-vódávanyi, ka fali sze na vcz kak potádó vü navrsze.

57. §. Túzvédelem od notrijemánya ti naprehodcsüi rácsüne pelajo, v-stere jarasa túztorók gda sze lekho notri pogüdde. Pouleg toza szü pri konz-ej lta rácsuni szkúzejo, i z-omü eden példány na vármegyeöv túzbitzosa podpisukom z-veskimi rácsuni, i túztorók szvétségi gor poslejo.

58. §. Vse túzvédelem szúlszsbé túzvédelem gláva, ali szü önkúnteszkoga túztorókoga főparanesnok v-timü naprehodcsüi önkúnteszkoga szúlszsbé, 59. §. Od czeljoza leta duznoszti pri konzeta letü duznoszti pelajoucsi jelentés napravü, eden példány k-szolgabrovüni, eden példány vármegyeövzkoga túztorók szövetségü notri posztati je duzsen.

Folytatás a mellékleten.

— **A Mura és a Mericza.** A Mericza-ág — mint biztos forrásból értesülünk — el fog gátoltni. A munkálatokat Leopold Nándor bellatenezi vállalkozó vette át 1193 forint és kötelezte magát a munkát 1 év február 15-éig befejezni.

— **Mivel oly helyeken,** ahol évenként legalább 300—400 darab marha vágatik, közvagóhíd alifundó szolgabíránk az 1888. VII. t. cz. 14. §-a rendelkezése képest Muraszombatban egy közvagóhíd felállítását vette terbe s a vonatkozó költségvetés és tervezeteket jóváhagyás végett a felbőv. hatósághoz már is terjesztette. Ezen tervezet szerint kéri a közvagóhíd 1890—2000 frtkba, míg a körnendi közvagóhíd 6361 frtkba vált tervezve.

— **Fiatal vívőz békes időben.** Fridauban a Dráva mellett (Styriában) egy 11 éves leányka a befagyott Dráva jégén közel az újonnan épített hidhoz idejét töltvén, oly szerencsétlenül járt, hogy a jég alatta betört és a vízbe esett. — Egy közlelőben levő 15 éves fiú a leánykát az életveszélytől megakartá menteni, de az is nyárgi a vízbe bukkott. Az arra jővő 10 éves Kokolics nevű fűrge fiúcska észrevéve a veszélyt, a hasán gúzza a veszélyes helyig csuszolt és megmentette a leánykát. E közben a 15 éves fiút a víz tovább sodorta; Kokolics egy véletlenül közel fekvő pónát megpillantván, ezt gyors elhatározással felvetve, meg idején oda nyújtotta a földökönk, és ezt is a biztos halálól megmentette. — A fiatal életmentő bátorosa hibától még méltó elismerésben fog részesíttetni.

— **Figyelmeztetésül.** Állatgyógyászatnál csak azon egyéneknek szabad foglalkozni, kik okleveleket a ker. állami állatorvosnál bemutatni képesek.

— **Tíz.** Luthár Sándor vidorlaki koresmárosnak Tötkeorszaton levő háza ismeretlen okból leégett. A kár 839 frt.

— **Oh az a boszu . . .** Doupona József vaskorpádi lakos házának mindkét utcai ablakába má hó 29 és 30. éjta közti éjjel 12 oraker Puntaries János felső-landvai kerécszögéből boszúból lépor és földdel töltött pisztollyal belőt, anélkül azonban, hogy a háziak sejtését szenvedték volna.

— **Az új marha- és lövelek.** Az eddig forgalomban volt 5 és 2 krajczáros marha- és lövelek pénzügyminiszteri rendelet folytán a múlt év végén megszűntek és bevonatni fognak.

— **Palusi tréfa.** Egy horvát szent-miklósi embernek a bagolai koresmárosban maszka-főként csempészteke tarisznyájába, mely midőn sötét este hazafelé ballagott, folyton nyavogással boszanta, vagy mondjuk: kergető babonás vívjó, ki midőn halála jéjten haza érkezett, tudták csak meg, hogy az tildző kísérlet a tarisznyájából kiugrott maszka volt.

— **A vármegye köztörvényhatósága által a kutyá-adó jövedelméből** rendezesített 4 járási állatorvos állásra a pályázati felhívás lapunk má számában jelent meg. Az állomások székhelyei Kis-Czell, Kúrnend, Felső-Eör és Muraszombat, díjazásuk pedig 400 frt évi fizetés és 200 frt uti állomány.

— **Haláleset.** Zsigmond Vilmos képviselő Budapesten elhalálozott. A boldogul a vizumtári tere házának legkifutóbb félráinak egyike volt; az ő vezetése alatt furatott Budapesten a városiglet bejárata mellett az 1000 láb mélyezéti artzi kut (meleg forrás.)

— **Népvételis jöjjen el a te országod!** Ruska Márton örségi lakos professzális tolvaj a esakortnyai esendörög által közlelő elfogatván, egész sereg betöréssé lopást vallott be s midőn kérdeztek, hogy miért követ el ennyi sok gazságot, egész laconce azt felelé: „Mert nem akarok ismét szabad lábra helyeztetni; mint a helyzei sertés-lopasoknál is tette a bíróság. Ottthon ugye tüknek meg, a börtönből pedig van rendes ellátásom.” — Az idők jele! — és szomorú tanúbizonysága népkün számlaús felfogásának büntető törvényeink humanus eljárása iránt.

— **A „Muraszombati dal- és zene-egylet.”** sylvester esti mulatsága az idén is a várakozásnak megfelelt. A programdarabok a legszébb adattak elő; nem is maradt a közönség tappaccal adoz. Ezután következett a tánc. A közönség mindvégig a legjobb hangulatban volt. Öszintén óhajtuk, hogy ezen életérő — és intelligens testület ezental is magáról életjelt adjon. Nézetünk, hogy Muraszombatban ezen egyelet fennállása nélkül társadalmi élet ugyszólván nincs.

— **Beküldeteli.** Tekintetes szerkesztő ur! Beesés lapjának december 30-iki számában Széll Mihály urak állandó gazdasági tudósítóvá történet kinevezetése illetőleg javaslatba hozatala ellen udvarias hangon kifogás emeltek. — Ezek ellenében van szerencsém tek. szerkesztő urral közölni, hogy Széll Mihály nyugalmánya százados urat e tisztiségre én ajánlottam; mert Széll ur az értelmű képzettségű oly fókán áll, a közügyek iránt a közel multbani oly hankadatan érdeklődés és tevékenységet tanúsított emellett mint volt katasztróf segédbizos a mezőgazdasági tere is mindenesetre bír anyai kvalifikációval, hogy őt ezen ingyeus tisztiségre tiszta lelkiismerettel ajánlhattam.

Tisztelettel Pollák Pongrácz, főtisztogató.

Mi hir a világon?

Dr. Dunst Ferencz keszthelyi apátplébános nagykarácsony ünnepein tartotta székfoglalását. — Nagy-Kanisza itj. Csemis Károly óras és ékszerésznel mult szombaton éjjel betörték és 1000 frtnál többre rugó ékszeresek elvittek. A tettesek elfogattak. — Fodézsi helyekül az 1889. évre járásunkba kijelöltettek: Mártonhely, Muraszentes és Csendlak. A zab ára 6 frtkban, a szénacé 2 frt 60 krtban lett megállapítva. — Szombathelyen Dr. Kölesvölgyi József és Dr. Knebel Kornél új ügyvédi irodát nyitottak. — Budapestben egy Liszt-szobor felállítása érdekében mozgalom indult meg. — A „Dunántul” szerkesztőség újévről Dr. Kölesvölgyi József ügyvéd vette át. — A „Vasmegegyi Közlöny” 12 évi pályafutás után jan. 1-én megszünt élni. — „Besztercebánya és vidéke” cím alatt ott szülné újsg jelenik meg. — József főherceg március 2-án ül meg ezüst halokadalmát. — A magyar posta és távirat 1887-ki jövedelme 2 millió és 60 ezer frt volt. — Budapestben egy napászmás macskaharapas következtében vesztesége esett és meg is halt. — A esakortnyai jótékony négyelet e hó 12-én sorsjátékkal egybekötve táncvizigalmat tart. — Zalamegye novemberi adóhatárela 1,228,940 frtnal tett ki. — Budapestben a városi hatóság 1888. évből külföldről 8477 pénztes levelet 300,000 frt körüli tartalommal kapott. — Hannibál orsz. képviselő tervet készített egy Sopronnak — déli vasuti indóháztól Közéggig terjedő vasutrendelő. — A „Pápai Lapok” szerkesztőség elhatározta, hogy ezental ott rendezendő bálók s táncmulatságokról csak akkor hoz tudósítást, ha a mulatságok rendezői az ott állítólag szabadszabharcz-szoborhoz némi összeggel járulnak. — A Zombárol Szegszardra közeledő koesipostát mult hétén kirabolták s a koesist meggyilkolták. — Pozsonyban a betörések napirenden vannak. — Bécsben 2 kis leányka az iskolából hazajövet a Duna egy kis ágán eszuskálásra kaptak kedvet, de szerencsétlenül alig érték a jégre, midőn az betörtött s a 7 és 9 éves két kis lányka eltűnt. Az őt megmenteni akaró cipész segéd is majd életével fizette meg neves szándékát. A gyermekeket ¼ óra mulva halva buzták ki. — 3 ember-élet otlatott ki Hátszegben rablás szándékkal 40 frt miatt; a családfeők kis leánykával. — „Kerékpár-sport” ezimel Budapestben a velozipedisták szakklop indítottak. — Mi a veloziped? Egy gummital-pallé érezvázadéki hátkuporulat egyenbillegénysé gyorsforgatmányú körüplány.

— **Szoldatsva duzsniuh numer vleesene.** V-pondelek toga mejszeze 7, pri városki hizsi vu 1869. leti rodniuh szoldatsva duzsni do numere vleki.

— **Tízti r. s. ervisti katonai,** ki bodo sz-1888. decz. 31-tim khonvédségi prek ujani szí szvoje honvéd-igézvölánye. Iohko prek vzemejo pri na to nasztavlenom szvojem notáriusi, esi szvoje szoldatske knig-nazaj dajo.

— **Mura i Mericza.** Mericza sztruga, kak i z-gvísene vrbtine esüjemo — de zabürana, Delo szo Leopold Nándor vzeji prek, za 1193 frtvo ino szo sze zavezáli delo do toga leta febr. 15. dogotovati.

— **Kajti na táksih meszaj,** gde vszako leto najméne 300—400 falatov márho sze kole, obesznaka mesznjaka more biti szpótavlena, szo nas szolgabíró poleg rendelúvanya 1888 VII. tcz. 14. §-a edne obesznak mesznjake gorspozavlenye v-plán zéli i na to pelajosi föltsgévétés i plán za dobro nehánye k-rvisiojo oblástni notri poszlati.

— **Mládi batrivni v-mirovnom ezaji.** Fridau pouleg Dráve na Stajerszkon je edna 11 lejt sztrara dekljeska na lédi szvoje dugoványe szpnyúvávala. Ino tak neszresno, ka sze led med nyuov notri poudro, ona pa notri szpádnola. Eden tan poulek sztoeési 15 lejt sztraj pouje je dekljesko obránti stóu, ali on je túdi do sinya vo sjevo szpadno. Na ton tan tá pride 10 lejt sztraj Kokolics tak zváni pouje, pa vpmat zeme nevolu, notri skzoesi ino za ovín plava, pa dekljesko obráni. Med ten voda ovoga pouja dale odneszla. Kokolics na ton vpmat zeme edno lato — ino tou na hitroma gor zeme, ino ovomi na pomoucs dá, steri sze sze zadaviti stóu, ino toga túdi od szmertí obráno. — Mládoga zstika obranítela senk znankar ne za osztláne.

— **Za opominanye.** Sztvári vrácsiti je szamo tisztn szlobodno, ki szo mogonosi szvoje diplome pri kvoglnszkom orszdesko szvisznokomi doktori notri pekázati.

— **Ogeny.** Luthár Sándor Vidorlaki (Vidonez) koresmáros va Tötkeorsztári (Krizsovez) lezsicsa hizsa je z-nepoznánoaga zroka dolzgozela. Kvár je 839 frt.

— **Oh té esemérje . . .** Doupona József vaskorpádszkoja (Kruplivnik) sztanovnika z-obedve vzidze sztráni hizze je nadokna primonecsa mejszezeka med 29 i 30-toga noesvoj od 12 vóri Puntaries Pal felső-landvazsoga hlápece od esemérov szpuksnim práhom i zmluv nabynoven pistolov notri sztralo brvozi toga kubi hizsi túdjé kaksio ranenye vrbtine.

— **Novi krávi i konyszki passusi.** Dozdaj vzedni po 5 pa 3 krajczarni krávi i konyszki passusi szo poleg pénzügyminisztera rend-letana nakonzi primonecsoga leta gor henyalí i sze nezaj z-mejo, januára 1-oga nove forme 5 i 3 krajczarni passusi do vo píscenim, steri tak za birke, kozé, szvinyé tak kak za márho i konye sze lehko nízejajo.

— **Vesznijszka szpajz!** Ednomi eslovki od Horvát-szt.-Miklósa szo na Bagoli v-osterji mláde maszke notri vrbte zdejvali, veszér dá je zse domou sou v-kuciji je szpoj nisko nyafkanye e-šo ino sze miszto, ka ga vragé naganyajo, dá domou príso je zvedo számbo, ka ezumpranye nyemi vo sztrube szkoesilo.

— **Vármegyeva sztráni** od pézské porozie notri plácsane dácsé de vármegyeví 4 zvisznice máre vracsítelov gorspozavleni, na stero gl-doncsé gorspozavnye eti vton brapi túdi dámo. Bode na Kis-Czell—Felső-Eör, Kermendiji pa v-Szobotai, sterin plácsa 400 rainski bode, za foringo pa 200 rainski dobjajo.

— **Ruska Márton** órséga sztoeési mesztaeszar ino vo vuceni tuovaj je od Csakoszki zszandorov sztráni zgrábleni bito primonecsé dnéve, dá je ezéji sereg notri trzanye notri szpoznoa, dá szo ga píjtali zakaj teléto greha vesinji, na stero po dobroj volu tou pravo; zató ka neesen ka bi me pá domou píjstítli, kak szo vesinji dá szan szvinyé kradno. Domá me tak nemrejo trpeti, v-tréulici pa man ka mi potrebno! Tou je te lúszva esinejnye, ino zszodszta példa od naszoga lúszva, pa od pravdenoga szkoznesávanye.

— **Muraszombati dal- és zene-egylet.** A mulatság na sylvesterovói vécsári letosz túdi k-esakanynyi odgovoiv. Napre dajovsi stiklini szo najlesse bili napre dáni; ne szo túdi osztaí naozesni duzsni szroko pokopanyom. Po tisztn je szledávato tánc. Goszpodá szo dokonca dobre vole bili Osivesztna zsejlejo, dá te zszvinyapanu — i posteni testület naj bi ódszega máo túdi od zsebe zszvinyapanenye dáno. Nas zgléd je, ka brezi toga egyleta gorsztanyá vu Muraszombati nikakszega tivariszta zszvinye nega.

Eden muszko radúcsajnye.

— **Hymen-hir.** Metzker Mátyás urod. szamtartó eljegyezte magának özvegy Hessné kedves Irma leányát. Kivanunk mi is állandó boldogságot és frigyhez!

— **Fogadják** halás köszönetünket mindazok, kik adományokkal elősegítettek a karácsonyra felállítását. Az örvendöz kicsinyek nevében

A rendezőség.

Ka za glásza po szveti?

Dr. Dunst Ferencz keszthelyi apátplébános szo na velkoga bozsicsa sztoek drzslai szvoje eszati prekjeménye. — V-Nagy-Kaniszi pri mlájszem Csemis Károly vórtari i zbtári szo primonecsé szobote noce notri vdarili i vees kak 1000 frtvo vredno drágoes odneszti. Tolvajze szo zgrábleni. — Za peslare meszta szo na 1889. leto v-nasem jarási vo odbráni: Mártonhely (Martyánecz), Muraszentes (Szetzahóez) i Csendlak (Tasina). Orsza ezen je 6 frt, szona 2 frt 60 kr. nasztavlena. — V-Szombathelyi Dr. Kölesvölgyi József i Dr. Knebel Kornél szta nove fiskaliske kancelarije odprila. — V-Budapesti seszajo Liszt Ferenczi szobor gor posztaviti, ki je tak prelepo znoo klavir spílatti. — „Dunántul” novine szo z-novim letom Dr. Kölesvölgyi fiskális prek vzei ino do je on brodili. — Vasmegegyi Közlöny” po 12 letnom teszaji je gorhenyav jan. 1-ga. — Pod iménom „Besztercebánya és vidéke” tam túdi novine bodjajo. — József főherceg do márciusz 2-ga szvoje szrebrno gosztávanye obszlužaváli. — Magyarzaka posta i távirat (telegráf) je v-1887. leto 2 milliónyog i 60 jezer frt dohotka méla. — V-Budapesti je eden teszák od macsnjyoga griza szesznio i túdi mero. — V-Csakortnyai drobtivnih zszenszék egyelet griza meszzeza 12. sz-lozomspilom vskúj prikapesno plészavszelje drzsti. — Zalamegye novembra porcszniki zasoztszvo v-1888. leti iz vónesnye zemlé 8477 táksih pénezni piszom dobito, stera szo okouli 300 jezer frtvo dzerszala. — Hannibál orsz. követ je plán napravo za edno od Soprona do Közéggá pelajoeso szlesznio. — „Pápai Lapok” brodinisztvo je dokoncsalo, ka od széga máo od tam odráhni bálov i plészvészélijih szamo te prinészé glásze, esi sze mulatsági za edon tam gorspozavleni szabadszabharcz szobor zarédjajo. — Sz-Zomba do Szegszardra pelajoeso kolno posto szo v-primonecsom trédui vóporobli i koeszisa vmorili. — V-Pozsonyi je krádjajo po dnévnom rádi. — V-Bécsi 2 máli deklini iz sole domo idoes szo na ednoj mályi sztrugi Dunave vole dobile sze szankati, de neszresno, komaj szo príslé na led, gda sze potro i 7 pa 9 letna deklina je vesznola. Nyé obránvájoesi oszarszaki deties je túdi szkoro sz-szvojmiv zszvilenom plácsao szvoj nemeki szándék. Deczo szo sz-¼ vórov kesznej mervto prinészli vó — 3 eslovkov szvilenye sze vgzászó vo v-Hátszegi z-porba nakanenya za vole 40 frtvo. Roditelje i nyúva mála esér. — Pod iménom „Kerékpár-sport v-Budapesti velozipedisti dobné novine dajo stampati.

Szerkesztői üzenetek.

L-g. Magától érteik, hogy a legkisebb, viszonyainkban megfelelő közlemény is köszönettel fogadjatik. — S. T. ki sokféleképpen, mindenkinek hoz. — Cs. E. Nem vezet az benyújtott levélre. Az e fajta emberek önmaguktól ényesnek el. — Vast. szerk. Köszönetük megosztásért. A lapot megindítottuk. — D. H. Dolgaidban tégy mindig csak igazat, többi aztán tör magának majd utat. — P. J. Martonhy. Meg csak a hatodiká van ma, más áris ér a "tárca"?!
 Hirdőli mondani valót! Mitgós gróf Batthyány Árpád urak Gráz. Folyó évre szóló önkéntesét köszönettel vetük. — Fót. Hantó István pléb. Sz. Péterfa. Ez év márcz 31-ig közzétve — Tek. Mossáry János urak Balatincez. 89. jun. végig nyugtázzanak — Tek. Kárpós Károly ur. Bell. 1889. jun. 30-ig előjegyzőitk. — T. Hoffmann F. Maronhy. A folyó évet díjat köszönjük. — Fót. Puhán Gyula pléb. urak Nagy-Artád Junius végig köszönettel előjegyztik.

HIRDETÉSEK.

3066 888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szentgotthárdi takarékpénztár végrehajtásának Keresmár Ádám és érdektársai végrehajtást szenvedő elleni 270 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbírósg) területén levő Ivanócz község határában fekvő, az ivanóczy 36. sz. tjkében foglalt Keresmár Ádám, Keresmár Anna, k. Keresmár István, Ivan, József és Rozsi tulajdonát képező A. I. 230. szsz. 28. hászz. ingatlanra az árverést 1869 ftban ezenel megallapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi január hó 16. napján délelőtt 10 órakor Ivanócz község birajának hazual megtartandó nyilvános árverésen a megallapított kiáltási áról is eladati fog.

Árverési szándékok tartoznak az ingatlanok beszárának 10 százalékát vagyis 186 ft 90 krt késpénzben, vagy 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árforlyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes ártekparannal a kizöldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságán előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál 1888. évi október hó 6. napján. KOVÁCS kir. aljbíró.

Alulirott tisztelettel ajánlom üzletemet a n. é. közönségnek

gyermek-czipők, férfi-kamásli,

uri és női szalon (báli) czipők stb. lábbeli készülékeknek a legdiszesb kivitel, és a legrövidebb idő alatt leendő elkészítésére.

Mínél számosh szives megrendelésekért esedez tisztelettel

Sipos Ferencz,

czipészter Regedében, Langgasse 54. sz., a járásbírósg átellenben.

346. 3-1.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb

képes hetilapja a

"KEPES CSALÁDI LAPOK"

Minden társadalmi, szépirodalmi s ismeretterjesztő hetilap eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a magyar nemzeti köznevelésnek, ma azonban nemcsak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar műveltségnek. Változatos, élénk s a legszorosab kritika is bíráló olvasmányai: a legelősebb magyar írók tollából érnek s a külföldi irodalomból csak a színeranyat mutatják be az olvasó közönségnek. A gondos élénk szerkesztés, az izlőss és diszes kiállítás, az eszme és az érdelem-nemestő tartalom, a jó izlés, a legelősebb külföldi lapok képeivel versenyző művészi kivitelű képek szellemi kincsesek avartják minden számát.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára „Hölgyek Lapja”

ezimű dívatmellettel és a külön könyvrév beköszöndő regény-mellettel együtt

Egész évre — — — 6 ft — kr.
 Fél évre — — — 3 ft — kr.
 Negyed évre — — — 1 ft 50 kr. (343. 3-2.)

Előfizetéseket legelősebbírben postautalványal küldendők.
 Mutatványszámok ingyen és bérmenten küld és előfizetéseket a hó bármely napjától előzad a „KEPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala Budapestben, V. ker. Nagy-Köröna-utca 20. szám.

— Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk. —
 Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Mária-czelli gyomorcsépppek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmi ellen, és felülmulhatlan az étvágyhiány gyomorgyengeség, roz szagu lehellet, szék, savanyu felbőfőség, kólika, gyomorhurut, gyomorgégés, hügyő-képződés, túlsagos nyálka-képződés, sargaság, andor és hánys, főtájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgégés, székszorulat, a gyomornak tüterbeltsége étl és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, ugyisntén arany-eres bántalmak ellen.

Egy üvegese ára hasznalati utasítással együtt 40 kr.

Központi székküldési raktár nagyban és kicsinyben:

BRADY KAROLY

„az órangyalhoz” ezimzett gyógyszerárában Kremzierben, Morvaországban.

Kapható Muraszombhatban: BÖLCS BELA gyogyszerárában a „Magyar Koronához” valamint az ország minden gyogyszerárában. (15. 52-34)

Piaczi árak.

Muraszombhat, 1889. január 6.

Buza 100 kilogrammonként	6.80	7.—
Rozs . . . métermázsaja	4.80	5.—
Zab . . .	—	5.—
Hajdina . . .	—	5.50
Köles . . .	—	5.40
Löhernag . . .	40.—	45.—

Neuman Adolf.

A nap és éj hossza.

Január	A nap		A hold	
	kel	nyugsz.	kel	nyugsz.
7.	7:52	4:21	0:49	0:20
8.	7:51	4:22	2:05	0:49
9.	7:51	4:24	3:20	1:24
10.	7:50	4:25	4:34	2:04
11.	7:50	4:26	5:44	2:51
12.	7:49	4:27	6:48	3:46

Vasuti menetrend.

Regedéből Spielfeldnek indul reggel 4 óra 30 perczkor	és odáér 6 óra 14 perczkor.
délelőtt 10 „ 30 „	„ „ 12 „ 20 „
délután 4 „ 30 „	„ „ 6 „ 08 „
Spielfeldről Regedébe indul reggel 7 „ 30 „	„ ide ér 9 „ 22 „
délután 2 „ 05 „	„ „ 3 „ 57 „
este 6 „ 45 „	„ „ 8 „ 37 „

Ritka alkalom!!!

Bécsi Partie- és alkalmi áruk csoportban

CSÓDTÖMEGEKBŐL

nagyban és kicsinyben, tuczatónként vagy darabokban.

Kereskedőknek a legelősebb bevásárlási forrás.

I. Csoport à 50 kr.

5 db Phonix ezüst nagy kanál örökösen fehér marad.	3 db fin fogkefe csontnyéllal.	1 db finom francia szatinn-legező gazdagon festve.
3 db ugyanolyan villa.	3 darab jó szarvasfű vagy zsebfű.	2 db egy finom dobozban val. tájtek- és borostyán szivar- és szivarka részére.
6 db ugyanolyan kávékanál.	1 db különös finom női pénz-tárca.	1 db Rakóczy magyar pipa meggya-szaral és selyem bojtjal, műrajtkébol.
2 db kávé- és vizitálcza ércből, festve és lakkozva	3 db amerikai lámpaolló.	1 db Mikádo, eléghetetlen kellemes, faragott zsebpipa különös vizielefolyással.
2 gros 388 darab nagy fehér gyűngyházbomb.	3 db finom porcellán (szines) gyűngülékes avagy gyűngyházbomb.	1 db Uj Találmányu Nargelie dohányzsvarka, papir nélküli használatra, szab. nikotin dugoval, felette egészséges.
2 pár finom ház papucs urak és hölgyek részére.	2 db mellyenszob dohány-készülék finom külföldi faból faragva, dobozban.	
1 pár ugyanily commód-czipő.	1 db elektr. aczéldíró hajkefe.	

II. csoport à 1 ft.

(387, 13-6.)

10 db nagy gombolyag kötőpamut, egy dobozban 500 gr., királypiros és minden szinben (egyetlen a maga nemében).	3 pár nagyon jól kötött urak harisnya.	48 db női broche (eddig még nem létezett) fehér, lax s vörös szinben, mindenféle minták 10 méter mindenféle selyem-szalag.
5 db még nagyobb gombolyag. Vigonyta téli kötőpamut mindenféle szinben, nagyzerű erős és jó meleg, egy doboz.	4 méter igen finom selyem-gummi széles, urak, nők és gyermekek részére.	2 darab túzótt derékszif finom borból nők részére (szám szerint).
3 pár kiv. fin. valódi selyem-gummi harisnyakötő minden szinben nők részére.	48 pár gyapjuginnui harisnyakötő gyermekek részére, csattal.	6 db nagyon finom mindenféle tájtek és borostyán külföldi faból faragott szivar, és szarkarkatúra vagy Jux-karrikatúra stb. stb.
12 pár ugyanily harisnyakötő lányok és gyermekek részére.	36 pár ugyanily harisnyakötő hölgyek részére, csattal.	72 db jó iró czeruza.
3 pár kötött harisnya minden szinben, erős, jó és meleg.	1 db extrafinom pénzárca, vagyis szivartárca, dohány-tartó, virgintartó, visittér, Portretter és portemonnaie.	6 db vagyis 3 finom karpercz és 4 db nagyon finom művirágok, nagy csokrok mindenféle szinben.
2 pár kötött harisnya ugyan egy még finomabb.		
4 pár patent gyermekharisnya minden nagyságban.		

Figyelmezteti bátorodok az igen tisztelt vevőközönséget az alkalom felhasználására és arra, hogy a megrendelt tárgyak 5 kilós csomót tegyenek, mert így legelősebb a postai szétküldés.

Megrendelések pontosan teljesítetnek és, kir. utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellott.

Kéretik a címre különösen figyelni.

E. BRAUN, Bécs, II., Lilienbrunnngasse 6.

Partie és alkalmi ára raktár

Tüdővész. Tüdővész.

Gázkiigőzölgs

(Rectal-belövellés)

gyogyt tuberkulózist (asztkor, asztkhna) adült legelső-hurut, tüdő-hurut stb.

A legelhettelebb, a lárszógló lezelerhetetlenül ideálja az orvosoknak tüdőbaj gyógyhatni: most egész teljességében el van örv. Világhírű tanárok és orvosok bizgítványa, gyogytörök száz száz levele, zárdák, papok, es. k. tiszták sz. köszönőirtai, (melyeknek hitelesített másolatát bári kívánatra eldöntheten bizonyíték bérmentve megkaphatja), orvosi szaklapok kedvező tudósításai, a legnagyobb körhá-rasztóbb életmód ismét megköszöndés. — Corall tanár és Verceuil tanár: „Asztkhna a legelső hivány azonnal csökken. Teljes gyógyítás gyakran már 8 nap alatt.” — Dujardin Beaumetz tanár: „Üdült legelső-hurut teljesen gyogytított.” — Fränzel tanár, dr. Statz osztály: „Láz, éjjeli izadás, köhögés, kihányás elenyészik — nagy éhség következik be — testnyúlóvkvés 5 kilóg.” — Dr. M'Laughlin: „30 nagy-foku tuberkulózis közli mindannyi gyökeresen gyogytított.” — Ugyazily nyilatkozak a beteges is. (A gyogymod magában nem terhes, nem habortó és minden bajko-veztetősebb biztositva.) — A es. k. k. szab. gáz-kiigőzölgsi készüléket (Rectal-belövellő) hasznalati utasítással orvosok részére és magánhasználatra, egy a gáz előállításához szükséges kellékek szétküldi készpénz fizetés avagy postai utánvét mellott 8 ftjával, gázszervél 10 ftjával.

Med. dr. Altmann, Bécs, VII. Mariahilferstrasse 70.

Böhm. Krumau, 1888 március 3. Kollaga ur! A tuberkulózis tüdőbőfészatszának egy igen kényes esetében az Ön kiigőzölgs-készülékével valóban kitűnő sikert értem el.

Mod. dr. FANKE GYULA.

Keskenkét 1887. szept. 11. igen tisztelt orvos ur! Az Ön kitűnő gáz-kiigőzölgsi készülékét 1887. észén oly rendkívüli sikerrel alkalmaztam, hogy teljesen felültem és ezen állapotom tovább is fennall, úgy hogy egészen egészséges vagyok.

(316. 52-6.) Háladátló SZABÓ JULIA.

58. §. Az összes tűzörségi szolgálatot a tűzörség feje, illetve az önkéntes tűzoltó-töparancsnok az előjárásról történt kötelező megállapodás szerint a jelen szabályrendelet értelmében vezeti.

59. §. Az évi működésről — év végével — a szolgálat vezetője pontos jelentést szerkeszt, melyet egy példányban a járás szolgabírói hivatalához, egy példányban a vármegyei tűzoltó-szövetséghez benyújtani tartozik.

Önkéntes tűzoltó-egyleteknek tüzessétkéni közreműködése.

60. §. A vármegye tisztviselőinek köteleességükben áll, minden rendelkezésükre álló törvényes eszközökkel a tűzoltó-egyleteket alakítását előmozdítani.

61. §. Hogy a tűzoltás az önkéntes tűzoltó-egyletek közreműködése mellett lehetőleg rendszeresen és összehangban teljesíthessék, a vármegye egész területe tűzoltó-kerületekre osztatik, melyeknek miképpen megalakítása fellett a netán alakuló tűzoltó-szövetség illetőleg önkéntes tűzoltó-egyletek meghallgatásával és hozzájárulásával külön szabályrendelet fog intézkedni.

62. §. Minden 150 házból álló község tartozik a községi tűzoltóságról gondoskodni s a mennyiben kebelében önkéntes tűzoltó-egylet alakítható nem volna, köteles a tűzörségnek oly szervezetet adni, minővel a tűzoltó-egyletek bírnak. A községek a kebelükben alakult önkéntes tűzoltó-egyleteket illetőleg a támogatni tartoznak; ha e felutt a község és az önkéntes tűzoltó-egylet között vitás kérdés támad, a felek meghallgatása mellett a törvényhatóság határoz.

63. §. A megállapítandó tűzoltó-körökben fekvő községek az ott működő tűzoltó-egyleteket hasonlólag anyagilag segélyezni tartoznak. Ezen segély mérve felelt vitás kérdésekben szintén a törvényhatóság határoz és viszont a tűzoltó-egyletek a nekik kijelölt körben a tűzoltást teljesíteni tartoznak.

64. §. A tűzész tartamára és aztánra vonatkozó intézkedések a tűzrendészeti kormányrendelet 23 és következő §§-ában foglaltatnak.

65. §. A községi tűzörség szervezése szabályzatában megállapított pénz-büntetések kihágási eljárás útján a községi tűzörségi pénztár javára szabadó ki.

66. §. Ezen szabályrendeletben felsorolt kihágások esetében eljár:

- I. fokulag a fősolgabíró,
- II. fokulag a vármegyei alispánja,
- III. fokulag a helyügyminiszterium.

Jegyzete: *Horváth Dezső, tb. főjegyző.*

Gazdasági munkamutató az esztendő minden hónapjára.

Január.

Ház és udvar. A leghidegebb időben löher és lenmag cséplendő, — a pincében g burgyonát, répát és a főzelékeknek valókat utánna kell nézni, a burgyonát kiválasztani, szálmaköveket fenni, a szaraz takarmányt összekötölni, a magtárban a gabonát szét-hányni, trágyát szerezni.

Istálló. Az istállót melegen tartani, bőven almózni, tiszta időben dél táján szel-letetni, mialatt a marha az udvarra kiengedtetik. Nem nagyon hideg vízzel itatni; nagy hidegben a ganajt nem gyakran kihányni.

Gyümölcs- és konyhakert. A fákat tisztítani, karókat szerezni, szálmaköveket a fak megütésére kötetni (e célra fűzfa-vezők nem alkalmasak); az élő sövényeket megvágni, trágyázni.

Méz- és rózsa. Fagymentes napokon a netán elmulasztott szántást bevégezni, hóvizet lecsapni, földet feljavítani, pécet- és vízcsatornákat tisztítani, csorjaket kivágni.

Kömléket és szőlő. Karókat szerezni.

Méhes. Hűdelt megőzni és a méheket nyugton hagyni.

Érdő és vadászat. Tűzfárolt gondoskodni, fásalkákat és vágásokat a vadtól meg-őzni, fenőfő csapatok gyűjtani és hajtóvadászatok tartani nyulakra és rókákra.

Helyi és vidéki hírek.

— **Tisztelt elősökhöz!** Lapunk má száma a harma-dik az új évben, Meg vagyunk győződve, hogy tisztelt előfizetőink a jövőben sem vonják meg tőlünk pártfogásukat, hanem inkább téh-meges előfizetésükkel fogják törekvéseinket elősegíteni. Ezuttal tehát kérjük az előfizetés szives megújítását. Akik pedig lapunkat továbbra járattat nem kívánják, sziveskedjenek azt félreértések elkerülése végett visszaküldeni, miuttán őket ellenkezőleg továbbra is előfizetőikül te-kiintjük.

— **Hajtóvadászlat.** Gróf Széchényi Tivadar országos képviselőnk széchenyifali uradalomát és a szomszédos helységeiben lévő vadászberletén hajtóvadászlatot rendezett, melynek eredménye 360 db. vad körül volt.

— **A bathányfalvi uradalomban** és má 4-én a muraszombat és vidéki vadászkerületök részvételével melett nagy vadászlat tartatott, mely alkal-mommal mintegy 160 db. vad ejtett el. nemcsak a kedélyesség tekintetében is kellemes emléket hagyott hátra a résztvevőkben. A vig hangulatot leginkább a máris közserzeteknek öröndő kir. közjegyzőnk Török Ernő ur észleltező jó humorával, élveivel.

— **Vasvármegye árvaházában** jelenleg 59 árua növendék van és pedig 39 fiú és 20 leány, a má vidékünköl 2 fiú. Az intézetben a 10 év alatt 100 árva talált menekedtek. Az adakozások minden évben szép összegre mennek, ami élénk bizonyosága élő szívnek és jólelkűségnek!

— **A Csáktornya-Alsó-Lendva-Zala-Egerszeg-Ukki** vasutvonat tárgyában a finanszírozás, valamint az építés ügyében a végleges megállapodás megkötött s hogy az építkezés már márczius, április havában megkezdőd-hessék, a 30 százelekes érdekeltségű tőkeből csupán 150 ezer forint aláírása hiányzik. Amint értesültünk, a vasutemti érdekeltség még f. hé 15-éig biz-tostitani fogja a hiányzó összeget s így, hogy a vasut építése még a jövő év tavaszán megkezdődjék, semmi má akadály útjában nem áll. Felelmitjük még, hogy végleges megállapodás szerint az új vasut csáktornyai állomása a községi legelőn, az újvári utca végén lesz.

— **A hajomalmok ügyének** rendezése céljából a közmunka és közlekedési miniszter 32.477/88. sz. rendelete folytán egy bizottság az alap-munkákat felvételre végezt el, hogy 9- és 10-én a Muramenti közlekedésben a tárgyalásokat megtartotta, miből kifolyólag a malomjog és iparigazgatásnyival bíró malomok meghagyatnak és szabályszerűen nyilvántartatni s ellenőrzétni fognak, a jogosítvány nélkülük ellenben be fognak szüntettetni.

— **Gazdáink figyelmébe.** A tőnyésztésre használandó tehének és üszűk — mint tudjuk — ősszeritattak, figyelmeltetnek azért a községek, hogy a hiányzó teenyésztőalkotak (lakúkat) a bikavízszálatok elűt beszerzések, mivel különben a hatóság fogja külségükön az apallatokat beszerzeni.

— **Járművek gymora.** Az 1888. év folyamán a muraszombati járás-ban közfolyasztásra bejelentett és levgatott 199 bika, 70 ökír, 63 tinó, 65 tehén, 334 üszű, 1142 borjú és 1223 sertés, összesen 3096 darab.

— **A eszéledek nyilvántartására** vonatkozólag a legújabb megyei szabályrendelet értelmében felvitatnak a eszéletről gazdak, miszerint küls eszéledekkel eszélekönyvük bemutatása mellett január hó közepéig a nyilvántartással megbízott községi bíráknak anynyival is inkább jelentsék be, mert ellen esetben büntetések teszik ki magukat. Az időközben felgrodott eszéle-ek a szolgáltaiba lépés napjától számítandó 8 napon belül szintén bejelentendők.

— **Tízestet.** Újév napján Csahuk József tőkérésztrai lakós háza le-égett. A kár 330 frt, szerencsére biztosítva volt.

Önkéntes tűzoltó-drüsteve pri ognji delarnozsti.

60. §. Vármegyeöszkim csesztakim va dunszostí sztojí vszokov pri-pravnoj skerpoj tűzoltó-drüstva gorpozatavitelesztvo naprej pomosti.

61. §. Ka ognja gasenje, od önkéntes ognja gasenja drüstvo po rédi i z-ednakim talom sze naj dopernesze, ezjeji vármegyeöz sze gor raztala, steri i kackda bodo sztalí te tűzoltó szövetsöz tou je tou te önkéntes drüstvo vo poszlönovi i kezuj prihajányi drügi szabályrendelet bode delavni.

62. §. Vszaka vszda gje 150 hizs jeszte, je duzna sze za tűzoltóság sze poszkerbeti, esi je tam önkéntes drüstvo nemogonese sze gor posztavlí, je duzna tűzörséga takso naprávo dati, szkázkov tűzoltó-drüstvo ládajo. — Vesznicze sze duzne te drüstva naprej pomogati, esi pouleg toza me veszjoj i med gylota drüstvom faksze pitanye posztane, nyé vo poszlönovi je med nyimi vármegyeöz szuebuo vo poredati.

63. §. V-ti gor posztavlíni tűzoltó okroglinaj levszece vesznicze szo te tam delavne drüstva z-pomoesjoj duzni poglednoti. Pouleg toga pomocus dávanja, esi sze kaj zeduje je tídi vármegyeöz szonditi i naesi, tí tűzoltó-egy-leti nyim vo raztalanjo okroglini ognj gasziti szo duzni.

64. §. Na ogen gldouces i ka sze naj po ognji godi pouleg tűzrendé-szeta kományrendelet 23. §. i naszedlívajouci §§. napje.

65. §. Vesi tűzörségi naprave szabályzati potrdjena penezki kastig po veskom racuni 24 i naszedlívajouci §.

66. §. Vu oni szabályrendeletaj gor zracunani zamüdjenyaj szondi: I réd fösolgabírov,

- II. Vármegyeözki viczspán,
- III. Belügyminiszterium.

Zapero: *Horváth Dezső, várm. notárus.*

Gazdárszko delo kazalo na leta vszaki meszecz.

Január.

Hizsa i dvor. Va naj merlesom vremení sze nej detelesno i lenovo szeményo mlkti, va pincizi krumplé, répi i za szkühávo valon terhé poglednoti, krumplé vözpórti, szlamova vozza pestzti, szühó kermo vküper vézati, va granárii szilje obacsati, gnoj szpravití.

Stala. Stalo toplo derzati, obilno nasztíliti, va ciszotom vremení okoli po dnüva vo lüftati, dokoesz sze mária na zvet püszi vo. Ne sz-jáko merzov vodov napájati; va velkoi zimi gnoj ne szokókrát va zmoztáviti.

Szadovéni i kihünyški ograd. Drevja cisztíti, kolicsze szpravití, szlamova vozza za drevno vézanye pestzti (na te poszeo verbovo silje ne hüszajmo); zsvi plot obrezati, gnojiti terhé.

Nyive i trávník. Po ne zmerzányimí dnévaj za müdeno orjánye opraviti, szesznó vodo föl pestziti, zenlo navázati, potrávnyíckaj vodene járeki puczati, gromve zvésekati. **Méov ograd i gorice.** Koleke szpravití.

Vesélysek. Od mária obráníti, i veséle pri méri niháti.

Log i jagra. Za kritüri drva sze szkrébeti, tilose protó divjácsini bráníti, borove pipe szpravití i jagra derzati na zveze i liszicze.

Domácsi i zvünszki glászi.

— **Postúvanin nase novine cstenjáron!** Nasi novin cstenjárye je tretji broj v-ton novon leti. Zagüsnimí szmo, ka post. cstenjárye na priszeszto gldouces do tídi na nasen sztráni ino do z-vecsmi naprejplacsávajkimi na pomotes. — Té fart proszimo novou naprejplacsánye, steri ne zselejo nadale novine, naj bodo tak dobri tiszto nazáj poszlati, ovak sze tak zemejo, esi bi na duzse naprej-placsánicze bilij.

— **Jagria.** Na Gróf Széchényi Tivadar országosga gyülése követa imányi, ino od nyi sztráni gor zéti vesznicski hataráj je tídi jagria bílja, de je koulík 360 falatov szpádnola.

— **Na Bathányfalva** (Rakicsauszki) imánye szo et- mejszecz 4-ga dnüva od szobocski no zvünszki pomocusi sztráni velka jagria bílja, steri dnö vo 160 falatov divjácsine (zaveze) od sztréhlíli, zvu toga esese pri gor zedersáványi je ezajt dobro tá odísao. Dobro volou szo radozsti rü-páni Török Ernő kr. notárus gor derzsalí zsvnyvimi spajsznami no dobriim reesmi.

— **Vasvármegyeöva** árvinszko hízi zdaj 59 árvinszki solárov jeszte, sztoza 39 pojbov, pa 20 deklín j szte, od nasega krája 2 pojba szouta, od 10 lejt gorzanejnye je 100 (szermaski) árvinszki dietov meszto dobulo. Senkáványe je vszakén l-eti na lejpo summo gor príslo, stero je zadostza szvedocansztva zsvymí szerezi pa dobromi naprej plájnyí.

— **Pri Csakoszkoj** ino med Alsó-Lendva-Z-Egerszeg-Ukki mesztáj zidano zs-lyezico gldouces je zse gihinga narejama, tak ka zijdányame mártin — április mejszeca zse lejko zaesnejo ali zato esese 150 jezero rainski fáli, kak esüj-mo tej peizeni do zato zagvlísati, ka czimprányi nika nede na pouti. Goropomíno, ka novua zseleznicza de stáció v-Csakovezi v-„Uj-vári“ viliczi d-erzala.

— **Na müri** sztoécsi mljini rédo vküper posztáványe gldouces je od miniszteriuma sztráni edna komissia ete mejszecz 9 pa 10-ga dnüva na mürszko kráji vöni odla ino tárgyalase zedersávála, poulek steroza po ten oni, steri minisztri jus pa passuse májo, je nadale nihájo, pa do je na szkrbi meli od bírovije sztráni, oni steri pa tou nedo mogli vo szkázati, nyim na dale mlenye ne dopüsztyo.

— **Vértou v-paszko.** Na pouv sztrau hüezane krave, pa telicze kak zano szo vküper szpiszali, opomíjamo zató vesznicze, ka tan de nemajo bíké, naj szí notri szprájyo, ovak de nyim bírovia na nyuvon sztröszi notri szprávlala.

— **Nasega járvása szaloudeez.** 1888-ga leta je v-szobocskon járásj na dojkolénye notri zgléseno bilou pa doj vszeseno 199 bíkvny, 70 jünezov, 60 teenyiszov, 65 kráv, 334 telicz, 1142 teleta pa 1223 szvny, sze vküper 3096 falatov.

— **Ze derzanszko** vküp piszalo gldouces je od vármegyeöva sztráni edno novou rendlíványe vo dáno, poulek steroza sze derzanszki vértorje gorzavójo, ka od szvojí derzinesetov knigo do január 15-ga dnüva pri veszki ritárjay ten bole naj notri pokázsejo, ovak do strofáni. Za táksin derzinesetou, steri po ezajtí sz-ibi vdnyajo szo tídi duzszi za 8 dni notri z-glászati.

— **Gyzen.** Na novuo leto je v-Krizsávczi Csahuk Józsefa hizsa doj zgyorejla. Kvara 330 rainski jeszte, stero je aszse-kolejra (zagüsnáo) bilou.

— **Vredíouzsi plácsa.** Feilt József lömerszki ostérásj ino meszár je szkvárjone meszou vo odávao, poulek steroza je nyaga politiska bírovia na 48 vör zaperanye ino na 12 rainski penez sztráfala. Ali Feilt szo sze szten nej zadovolí pa szo prouti tomí szondi viczspáni appellárví, de szo zapéranye na meszti híhálí, ali penezki strof szo — na 100 rainski zdignóli. S-toga bi sze doszta ládái lejko návésilo.

— **V-Urdombi** szta sze etoga mejszeczeza 7-ga onesi v-Grosz Jakab kresznára stali Rbaries Antal kopínára 2 konyá do 300 rainski vredjüna, zaszpála. Vgjdono szo stalo puno dnüa, podszek zsarjávi, i konye merte paizti. To neszreese zrok je naj hitrejed enu po nepazlívostí túlcsényi gorécsi ezéeri; ali tak právjyo, kaj je z-csemerov níkák zsarjavo gobo potiszno gor podszek, od stere szo on oszáro i esi bi z-nisterov vörov szledi gráto dén,

— **Az Erdem jutaima.** Fejt József lehoméri kormáros és mászaros romlott német ki közbizonylaltára, mi miatt a szolgabirosg 48 órai elzárásra és 12 frt pénzbüntetésre tette. De Fejt ezen német ellen felebeztet, mire az alispáni hivatal a 48 órai elzárás helybenhagyta ugyan, azonban a pénzbüntetést — 100 frtra emelte. Ebből de sokan vehetnének tanulságot.

— **Urdombon** folyó hó 6 és 7-ke közti éjjel Gross Jakob kormáros vendég-istállóban Rebarics Antal tyukász egy pár 300 ltr értékű lova a széngőz áldozata lett. — Keggel az istálló füsttel telve, a talpfákat tüzes állapotban, a lovakat pedig elhullva találták. A szerencsétlenséget valószínűleg ügyvezetlenségből előbbi még szivar okozhatta, de azt mondják, hogy valaki húszból tízes fagombát áruval az istállóban a lámpa alá, melytől az megfűszerezett, s ha néhány órával később nappalodik, lángot fogott volna az épület, mert a gerendának a külső része is megsemmesedett már. Ez esetnél nem lehet kizárni azon lehetőséget sem, hogy valamelyik a kormára körül ácsorgó naplopó is megtehette e veszedelmes tréfát. Ily törzsvendégekben — mint halljuk — bűvelkedik azon kormárhelyiség, Nem ártana, ha esendőrségük körüli alkalmánál néha megugrasztana őket, r. l.

— **A csendi fáriában** egyre szaporodik a gyermekek földi a vörheny és a torokbetegség; naponta egy-két gyermek esik áldozatul, sőt még az ismétlődő tankötelesek közül is.

— **Laug József** köhida (gederóczi) kormáros elhalálózásával, örökösai a fővonalon levő szép és alkalmas kormárhelyiséget f. e. ápril 6-ig herbe adták. Ohajtandó volna, ha e határszeli kormárhelyiség egy derek magyar kormáros tulajdonába menne át. Nemi ügybuzogás mellett a szomszéd stajerek részéről is oly kerestet vendéglő lehetne, mint a hédgkuti.

— **Takaróskodunk.** Mint értesülünk, a vall és közők. miniszterium a vaskorpad állandó iskoláépület tervét és költségvetését nem fogadta el feltérjesztett alakban, hanem oly módosítást rendelt el, hogy csak iskola építessék egyelőre *tanító lakás nélkül*. — Természet-k, hogy az „egyelőre” igen sokáig eltarthat, másként bizonyára nem tartanak érdemesnek ily felmunka kezdeni is. — Falu helyen nagyon is szoktalan, sőt tan pártlan állapot lesz ez; ha pedig meg hozzá Vaskorpadot vesszük, szétszórt fókvesélt, egy kétszeresen furcsa intézkedés. — Hisz megförtémlünk hogy a tanítók vagy tanítóné (úmbár 2 osztályra van szükség) csak egy óra járásnya kap lakást. — És ki visel gondot az iskolára, kertra, gyűlölelő-fákra kb a rozskaratú emberek — s értelem esinyekkel szemben? Azt hiszszék, ez a legjobb tökérvést is meg fogja béníteni. Mennyit fog szüvedni a fey-gem s a nevelés feladatá, ha a tanító csak ebéd idején is kénytelen lesz felügyelet nélkül hagyni a gyermekeket? — A tanítók kellemetlenségeit nem is érinthik — kijut majd nekik ebéd.

— **Ébredező esirkefogók.** E hó 7-8. közti éjjelen ismeretlen tettesek ferencfalvai Dobos István kárcára 9 db tyúkot loptak el.

— **Róvid hírek.** Rittuper János ferencfalvai kormáros f. hó 11-én hort szállítva át Muraszombatra, annak fövezésén felült és kezét törte. — Hunyadi B. Sándor, a helybeli esendő-állomás vezetőjének újszölt Lajos fia halt meg szombaton éjjel. Fogadják a gyászoló szülők részvétünket. — A „Muraszombati íz. növegyt.” f. hó 16-án tartja közgyűlést. — Ascher Henrik főfokkereskedő inasa Rechnitzer Zsigmond már hosszabb idő óta lopta el gazdája portékáit s nyalánkság- vagy potom áron adott túl rajtok, míg e hó 18-én rájöttek gazdálkólására s a jomadarát a hatóságának adták át. Erre is csak az áll: hol nincs orgazda, nincs tolvaj.

— **Pályázat.** A városnakban s megyénkben is elterjedt a közkeveltségnek örvendő „Képes Csallád Lapok” betövénny pályázatának első évfuzédt, a második évfuzédt vagyis a tizenegyedik évfolyamot (1889. január 1-én) egy irodalmi pályázattal való a legelőtlőbb megkezdés. Kívánatik díjazott egy humoresk (beszélyke, rajz vagy tárcacenyk). Tárgya az előbb leírt merítve. Díj: 50 frank aranyban. — Misdoró egy költőmágy, váltája szabadon választotta. Díj: egy darab 20 frankos arany. B e k ü l d e t t e s e t a t a r t a d ó: 1889. évi. Február hó 17. A pályázat eredménye a „Képes Csallád Lapok” ki a pályadíjak is. A pályaművek jogtér levélke kíséretében a „Képes Csallád Lapok” szerkesztőséghez Budapesten, nagy-orona-útra 29. sz. küldendő. Reméljük, hogy az irodalomnak városunkban és megyénkben lakó munkásai közül is sokan vesznek részt a nemes versenyben.

— Megjelent a dr. Toldy László által szerkesztett 1889-re szóló „Törvényhatósági Naptár.” s arczeké van benne: Tisza Kálmán, B. Orcey Béla, gr. Szápáry István, Báth Károly, Kammermayer Károly, Geröczy Károly és hada Mihály arczképei, s mindenek előtt a naptári részben több van, mint a legnagyobb naptárakban lenni szokott és így pótolja a „Törvényhatósági Naptár” a legelőtlőbb tartalmu naptárakat is. A törvényhatósági ezimtar Budapest főváros közigazgatásának képet nyújtja: 95 lapon az összes fővárosi képviselet, hatóságok, hivatalok, egyházi személyekt, nyugdíjasok és az egész fővárosi rendőrség képet nyújtja és teljes, kimerítő utmutatóul szolgál mindeneknek, kinek a főváros bármely közegevel dolga van. — A főváros után következnek a megyék, a törvényhatóság jogal felhárzató, a rendezett tanácsú városok és a nagyközségek, a horvát hatóságok, végre hazánk minden válságos és jegyzőknaptár. A díszes kiállítás, 424 oldalra terjed, és az egész naptár körül ára 1 frt 50 kraj. — Nagj öté könyvárás révén megrendelhető minden hazai könyvtárakodásban. Közziszívesülékek, ügyvédek, orvosoknak, körjegyzőknek s a nagyközségeknek is jó lélekkel ajánlhatjuk annak megszerzését.

Mi hir a világon?

— Nagy Sándor első bellatinézi körjegyző állását f. újétől kezdve ismét elfoglalta. — Beseehelyen egy asszony hazulról eltávozva, 3 kis gyermekek otthon bezártá. Nem tudni hogyan egy nedves szalmazsák tüzet fogott és a szegény gyermekek, melyek legnagyobbika 6 éves volt, a sűrű füsttől megfuladtak. A gondatlan anya ellen a vizsgálót folyik. — A magyar nyugati vasut f. hó 1-ével megkezdte. — A kújszállási postac kiraboltak és egy zsákok 1600 frt kőről tartalommal elvittek. — S rajero képviselet-tesztülete a mult évben 37.964 frtnyi többletet mutatott fel a kiadások és bevételek szembeállításán után. — A ezár békküldényen Battenberg Sándor volt bolgár fejedelem iránt, — Szerbiában az új alkotmány elfogadtatott. — J-pánban szoba került a keresztény vallásnak államvia tételre. — Darázs Miska híres ezigánybandája a jelen téli idényt egész a világkiállítás lefolytatig Parisban tölti.

Különféle.

— **Madáróra.** Ismeretes dolog, hogy nem minden madárfa éji időben felébred és énekel — A legelőtlőbb egyike a búkbekezinge, ez mihelyt a hajnali pár kezdő ársztani az égbőlzotatott, a felébredől és ágról kezd énekelni (2 és 3 óra közt.) 1/2 3-tól 3 óráig ver a fűr, ezt követi körülbelül 3-tól 1/2 4-ig a fűsznyog; 1/2 4-től 4-ig kezd a fekete rigó fűtyörészni, és 4 órakor megszólal a pestrta.

— **Somogyban** egy zsványt egy malom közelében akasztottak föl. Este fele a molnár levegőt az akasztottat, elre hozza, s szállást ad neki. Reggel fele neszt hall, hát ime, a megemelt ember a szekereyektet, ládákát nyitogatja s kezdő jól megrakni magát. Ekkor megfogtatta őt a házi gazda családjeivel, s nyomban újra felakasztja, — de jól.

— **Az inas nagy jót akarván** kívánni urának, új esztendő napján azt kívánta neki, hogy ebben az új évben tovább éljen mint a tavalyiban.

v-plémén bi szpadnole stala, ár sze je podszek zse od zfvna tü özáro. Tüdi je i tou mogouese, ka je te pogibelen spajsz nisteri oni zjajkov napravo, stjeri tam od nosesi do nosesi kradnje den i zaprvajlo den i vrjejen. Tak esimo, ka táksi gosuztor tiszta ostarija doszta má N-bi skouldio, esi bi je zandarije gda okoldi hodjio, ves-azsi-veszsi nagalni.

— **Vu Csendi fári** sze na ednoma povékasiva med d-ozov gobav i v-ntu bolonesi beteg; szakden po edno-dveí deteti merjeje, esese i med nedelszki solári.

— **Pokojnoga Laug Józsefa** köhidaszkoja (gederoczkoga) osterjája herbasje, ponleg velke cseszte boloneso leipo i prilicno ostarijo szo do t. l. áprila 6-ga z-árende dáli. Zeleneye je, esi bi to na granici bolodoso ostarijo vrlj vgrszki osterjás kúpo. Poulek szkrblivnoszti bi esese szouszedni stajarezi túdi to ostarijo rávno tak polháali, kak czankovszko

— **Sparano!** Kak esujeno, pri miniszteriumi szo nej na meszti niháti kruptivnicke soule z datszki plan — ino sztroske — kak je tiszto gor posalno bilou, nego tak szo zrendelivali, ka sze ná soula na czasz zamo brezí skolnikovoga hramov gor zojzija. Tou sze gyusno ka tá reits szamo „do esa z-á” de szo dugo vleklo, ovak bi nej tak vó dáli tákse potimo zjidyane. Na veszniczaj je tou spajszu, ino nanes nejga vesz taksoj formi, ino esi sze esese tou premisz mo, ka kruptivniczka vesz kak rázok rázujesana, de esese soulszko zjidyane bole spajszno. Ino leško sze esese ziodi, ka skolnik szamo na edno vóro dáales od soule dobij szebi kvartvo Szto je a pazo na soulo, na ograd, na szád ino na vees; prouti rázobajstvomú luszvú? Tou mizsijmo ka tákse dugoványe to náj bouge napredjeyenje túdi nazaj sztsizne. Kelko mantránye bode pri rednoszti ino vesenyaj, esi skolnik polnyne na obid odjaje ino dede de mogo brezí szaksze gor pszke tan niháti! Skolnikovo naprijliko nanes ne perneszimo naprej, vej nyemi túdi zadoszta prijde sztoza.

— **Hamisna mera.** Za vnoelj toszbi szo belfigymiszter vövedádai, da táksi odavezí, ki po törvényzkoí meri blágo hamisno merijo, i poleg toga kúpeze sesejo noriti, vu kelkno nyuve delo hamisno ali kihágás ne vesini, do 100 frtov presztarov plávesze sze naj pokaszajajo; esi pa to ponovito, je na 15 dni sze notri zaprvéjo. Csi bi sze pa to doszvedesilo, ka hí képezi szakszok drifozor kústnovon prilikov bílj kvartú, to je, esi sze norba ziodi, v-táksze ziodi zsandarije toszbo veszsi k-birovaji dájo prek.

— **Zsalszani székeli!** Pusczina vészí (v-medszimiru) sze zgondilo z-ednia dobrii verton ota zszalszta naszreca, ka szo nyemi 4 te vécsi d-ecza v-ecérkeve sla, on pa z-ovimí stráni pa zsenov d-ecza ota sztoa, V-ncosi esije, ka níkák rogúese pri okni, ino de je vóni szreklon bilou, sze níka nej zoszajo, líki pítjo szo je ka sésé? Te a z-poznami je kvartúv proszo. Vert nyemi pa nazanyne dao ka nyh tak doszta peszte pri hrami vu nyemi nemre dáti szalas. Te nepoznami je pa nej stóv dáte íti líki szágdár je rogútao. Na tou je te vert nepoznánogá viliti stóv, je vó sou dveran. Na hitroma te nepoznami túdi tan grátio ino brezí szakszoga drifjogá guesca je verti v-eszervon szonokno. Naszreconi vert je esese mélo telko ezajta, ka sze nazaj v-hizso perlejkó ovin, ino je proszo, ka nyu náj líkjnyo zakelejo ovak tá zszakerávi. Líki zoubzton da za edno vóro je mrou. Nepoznánogá isesejo ali do szejga máv zoubzton.

— **Búdijsze kokoscesi touvaje.** T. m. 7-8-ga nous, szo nepoznami delniki vu Ferencfalvi Dobos Istvána 9 kokosov odleszti.

— **Máre vársenyé** gledones vódní pravdeni szklen od 1888-moga leta VII. tez. je januar mesezeca pervoga dneva sze vódnio. Niczno je eto szkonesavanye ino doszkrétatí potrebnoj pomouesí je zdaj zadoszta szeste vesinyovo, naszu verton je tou esese zdaj novú ino de nyu znanak esze z-ambto. Csi szo od toga onjeto sesemo, nadale kabi tou úfenezno szkonesáveze sze zdaj szpoznal, zselne je esi sze tou knigo vértovje szprávjio. Takse sze lejko dá szpravití, stero je od Kassay Adolfa sztráni vódnio pri Hajós Ede v-Budapesti, kalvintér 5. szám. Tá kniga, stera od 100 lizsta sztojgij, szamo 50 kr. kosta.

— **Kváltíki glázi.** Rittuper János frankoszki keremár szo ete mesezce it-ga dneva szkosz Szoboti vnu pelali ino na plázi szo prevrgli i nyuvo rokou sztrli. — Hunyadi B. Sándor zsandárszkoza örmezta nej davno roldjen szin Lajos je szoboto po nousi mrou. — Ascher Henrik szobocszoga teovogajka inas Rechnitzer Zsigmond sze od dávnoa ezajta ma od nyegove baote bláko kradno i na vsetele czukre i luxuske drounerijve peneze vóltsesao. Ali ete mesezce 1-ga dneva szo nyemi na hunczatorjio prislí ino nyaga biroviji prek dáli.

— **Jótékonyaság.** A „Muraszombati jár. tanítókör” árvaházalajpa részére úból befolyt adományok: Takács R. István 5 frt. Mintsek Gáspár 20 frt, Kropff János 1 frt, T. L. 35 kr., Büies Béla 35 kr., Faschinger Viktor 20 frt, Sinkovics Kálmán 20 kr., K. P. Zs. 10 kr., K. P. Bell. 10 kr. Fogadják a nemeslelkű adakozók a gyjtő-bizottság és az egész kör leghálósabb kö-zöméte.

— **A slyédő társadalom** ezimiel érdekes róprát jelent meg Budapesten és küldetét be lásszák. Ára 30 kr. A eszno kiállítás mi sok oly kérdéssel is foglalkozik, melyek mindenkit érdekelnek. Az érdekes róprát szerzője Brennus-nak írja magát.

Ka za glásza po szveti?

— Nagy Sándor prvo bellatinézi notarius na szvojo esészt od novoga leta ma pa prekelzi. — Vu Beseehelyi edna z-nszka je z-doma odista, i 3 mále szvoje decze je domá notri zaklemda Nezant ka od koj eden vlazsen szlamenti szakszo sze vuzszog, szí rímszka d-ecza, od sterh najvekke je szamo 6 let száro bilo, szo sze od gosztozoga dina zadúsila. Prouti ne szkrblvo materi je pravda. — Magyarzsa juszna zszelenicza od toga mesezce 1-ga je gorhenyala. — Kújszallasovos posto szo vóporiból i eden peszenci szakszo sz-1600 forint szo odleszti. — Szerjevoví váras szo vu preminoesen leti 37 jezer 964 frt ves notri dobili, kak vadáli. — Ruszuszki czar je pomiroven potí Battenberg Sándori, ki je prvlc bolgárszki fejedelem bio. — V-Szerbii szo novi alkotmány (czelou drúge törvénye) dovollí. — V-Japani je vu rejes prislo, ka bi kersztyanszko vero za orszácsko djáli. — Darázs Miska híresna cziganyzsa banda v-toj czelój zimi notri do preminejnya világkiállítás (weltau-zstellung) vu Párisi osztáne.

Rázlocsnoféle.

— **Viesna vóra.** Szpoznáno delo, ka szaksza sztvár v-noeszon ezajti sze gor prebidij ino zacsne povjavití. Med tejni je ta najperveja szinicza, tá kak sze zacsne zorití na vejkaí med med lizskami zacsne povjavití med 2-3 vóraj, od 1/2 3 do 3 vóraj pa prepeliza, szledi pa od 1/2 4 do 4 vóraj koszák zacsne povjavití, te pa sze ogúszí skvorjenez.

— **Vu Szomszokon** szo ednoga touvaja poulek ednoga mlina gor obeszili. Kouli veszera mlinar dolvrezje toga obuzenoga pa na szlvetenje ga prinesze ino nyemi szállas túdi dá. Kouli z-odjone níkse rogúánye esúje, tak bogme, te mentváni eslovek te omáre, lade je opero ino szí zacsno dobro nakládái. Na tou nyega hizmi vért zgrabiti dá z-derzszinov, po ga veszazi na novuo gor obeszi, — ali dobro.

— **Inas je trno dobro steo zseléti szvojemí goszpojí, na nova leta dné je to zselo nyim, da naj v-tom novom leti dúzse zsvéjio, kak vu lánszkom.**